

RAPORT DE EVALUARE EX-POST JURIDICĂ

a Legii nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate

Actul evaluat: Legea nr. 66 din 27.03.2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.

Intervalul de timp pentru evaluare: anul 2021.

Responsabil de întocmirea raportului: Eudochia Crețu, consultant principal în Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, tel. 022-820-588

În temeiul art. 13 alin. (2) și art. 111 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și a Metodologiei de evaluare ex-post privind implementarea actelor legislative (în continuare - *Metodologie*), aprobată de către Biroul Permanent al Parlamentului prin Hotărârea nr. 2 din 07.02.2018, Direcția generală juridică a efectuat evaluarea ex-post juridică asupra organizării executării dispozițiilor Legii nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate (în continuare - *Legea nr. 66/2008*).

Necesitatea evaluării se bazează pe dispoziția pct.2.4.1.din Metodologie, ținând cont, că termenul de executare a prevederilor Legii nr. 66 din 27.03.2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, constituie mai mult de un an de la intrarea în vigoare a acesteia.

Reținem că Legea nr.66/2008 este inclus în Planul de evaluare ex-post de impact a actelor legislative pentru anul 2021, aprobat prin Hotărârea Biroului permanent nr.4 din 3.02.2021, cu termenul de referință - anul 2021 (Anexa nr.2).

I. OBIECTIVELE EVALUĂRII

Prezenta evaluare are la bază următoarele obiective:

1. Stabilirea, dacă au fost aprobate toate actele normative necesare pentru organizarea executării și implementării Legii nr. 66/2008;
2. Identificarea unor obstacole de ordin juridic în aplicarea Legii nr. 66/2008;
3. Verificarea, dacă normele Legii nr. 66/2008 au fost obiectul unor sesizări la Curtea Constituțională.

II. COLECTAREA DATELOR ȘI IDENTIFICAREA SURSELOR DE REFERINȚĂ

Pentru colectarea și analiza datelor și informațiilor selectate în procesul de evaluare ex-post juridică a Legii nr. 66 din 27.03.2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate s-a parcurs la

solicitarea de informații de la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și s-au utilizat următoarele surse de date:

- baza de date a legislației naționale Moldlex și e-Lex;
- pagina web oficială a Guvernului Republicii Moldova (www.gov.md);
- pagina web oficială a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (www.mecc.gov.md);
- pagina web oficială a Curții Constituționale (www.constcourt.md);
- Monitorul Oficial al Republicii Moldova (Legile RM, Hotărârile Guvernului, Decretele Președintelui, Hotărârile Curții Constituționale);
- informația privind executarea prevederilor Legii nr. 66/2008 prezentată de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (se anexează la prezentul raport). Raportul a fost întocmit în colaborare cu doamna Jana Țurcan, consultant principal în secția legislație, Direcția juridică din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, (tel. 022-400-563).

III. INFORMAȚII GENERALE DESPRE ACTUL EVALUAT

Legea nr.66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate a fost adoptată de către Parlamentul Republicii Moldova la data de 27.03.2008, ulterior a fost publicată în Monitorul Oficial nr.134-137 art.527 din 25.07.2008 și a intrat în vigoare la 25.10.2008. De asemenea, potrivit art.64 din Lege, cadrul normativ secundar urma să fie adoptat, adus în concordanță cu dispozițiile legii vizate în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare – 25.01.2009.

Legea evaluată reglementează raporturile juridice ce apar în procesul înregistrării, protecției juridice și utilizării indicațiilor geografice, denumirilor de origine, și specialităților tradiționale garantate, fiind reglementate de Constituția Republicii Moldova, Codul civil al Republicii Moldova, Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, Codul Vamal al Republicii Moldova, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de alte acte normative.

Domeniul - domeniul proprietății intelectuale cu privire la înregistrarea, protecția juridică și utilizarea indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate pe teritoriul Republicii Moldova.

Beneficiarii direcți ai Legii nr.66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate sunt *utilizatorii de denumiri de origine și indicații geografice* – persoanele fizice și juridice care dețin dreptul de utilizare ale acestora.

De asemenea, menționăm că Legea nr. 66/2008 a fost modificată prin 3 legi:

- Legea nr.79/2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative;
- Legea nr.101/2016 pentru modificarea unor acte legislative;
- Legea nr.97/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr.66-XVI din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.

IV. ANALIZA DATELOR ȘI INFORMAȚIILOR COLECTATE

Se va analiza informația colectată în raport cu obiectivele trasate în prezentul raport.

OBIECTIVUL 1: Stabilirea, dacă au fost aprobate toate actele normative necesare pentru organizarea executării și implementării Legii nr. 66/2008.

Prevederile legale	Acțiuni realizate/nerealizate
Art. 9. Dreptul la protecție (2) Doar un grup este în drept să depună o cerere de înregistrare a unei denumiri de origine, a unei indicații geografice sau a unei specialități tradiționale garantate. În sensul prezentei legi, prin „grup” se înțelege orice asociere, indiferent de forma sa juridică, alcătuită în principal din producători sau prelucrători ai produselor specificate în cerere. Regulile specifice aplicate grupului se stabilesc în <i>Regulamentul privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate</i>, denumit în continuare Regulament, aprobat de Guvern. ... (6) Orice persoană fizică sau orice persoană juridică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, din aria geografică delimitată corespunzătoare, care produce produse în conformitate cu prevederile caietului de sarcini pentru o denumire de origine protejată sau pentru o indicație geografică protejată dobândește dreptul de utilizare a acesteia în condițiile prezentei legi și ale Regulamentului.	Realizat pct. 21-26 din Secțiunea a 3-a "Reguli specifice aplicate grupului", Capitolul II "Cererea și documentele anexate" a Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2010 (în continuare - <i>Regulament</i>). Realizat Secțiunea 1¹ "Dobândirea dreptului de utilizare a unei denumiri de origine protejate sau a unei indicații geografice protejate și eliberarea certificatului privind dreptul de utilizare a acestora" din Capitolul II a Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2010.
Art. 14. Depunerea cererii de înregistrare (1) ... (2) ... (3) Cererea se depune prin orice modalitate acceptată de AGEPI, în conformitate cu prevederile Regulamentului.	Realizat pct. 96 din Regulament aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2010.

Art. 15. Reprezentarea (1) ... (2) ... (3) Mandatarii autorizați activează în conformitate cu regulamentul privind activitatea acestora, aprobat de Guvern.	Realizat Regulamentul privind activitatea mandatarilor autorizați în proprietatea intelectuală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 541/2011.
Art. 16. Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească cererea de înregistrare (1) - (5) ... (6) Condițiile de perfectare și de depunere a cererii de înregistrare a unei denumiri de origine, indicații geografice sau specialități tradiționale garantate, precum și a documentelor anexate la cerere, se stabilesc în Regulament.	Realizat Secțiunea 1 "Depunerea cererii și a documentelor anexate", Capitolul II din Regulament aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2010.
Art. 18. Retragerea și modificarea cererii (1) Solicitantul, oricând, până la data adoptării deciziei de înregistrare a denumirii de origine, a indicației geografice sau a specialității tradiționale garantate, este în drept să solicite la AGEPI: a) retragerea cererii; b) modificarea, completarea, precizarea sau corectarea documentelor cererii, cu condiția ca aceste acțiuni să nu implice modificarea caietului de sarcini. (2) ... (3) ... (4) ... (5) Condițiile de perfectare, de depunere și de examinare a cererii pentru efectuarea acțiunilor specificate la alin.(1) se stabilesc în Regulament.	Realizat punctele 96 și 127-129 din Regulamentul privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2010.
Art. 19. Procedura de examinare a cererii (1) –(4)... (5) Dacă, în termenul prevăzut la alin.(4), solicitantul nu a prezentat materialele solicitate sau nu a depus o cerere de prelungire a termenului respectiv, cererea se consideră retrasă, fapt ce se notifică solicitantului. Cererea de prelungire a termenului va fi însoțită de dovada achitării taxelor stabilite. Condițiile prelungirii termenelor se stabilesc în Regulament.	Realizat Secțiunea a 2-a "Prelungirea termenelor", Capitolul V. "Dispoziții comune" din Regulament, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2010.

Art. 21. Publicarea cererii În cazul în care condițiile stabilite la art.20 alin.(6) lit. a) sînt îndeplinite, datele privind cererea se publică în BOPI. Elementele cererii care se publică sînt stabilite în Regulament.	Realizat Secțiunea a 2-a "Publicarea cererii", Capitolul III. "Examinarea și publicarea cererii" din Regulament aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2010.
Art. 27. Registrele (1) AGEPI ține Registrul național al cererilor de înregistrare a denumirilor de origine, Registrul național al cererilor de înregistrare a indicațiilor geografice, Registrul național al cererilor de înregistrare a specialităților tradiționale garantate, Registrul național al denumirilor de origine protejate, Registrul național al indicațiilor geografice protejate și Registrul național al specialităților tradiționale garantate. În registre se înscriu datele a căror înregistrare este prevăzută de prezenta lege și de Regulament. Orice înscrisuri sau modificări efectuate în registre se publică în BOPI.	Realizat pct. 90, pct. 113⁶, pct. 126, pct. 136 lit. a), pct. 171, pct. 173-178 din Regulament aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2010.
Art.29. Contestarea deciziilor privind cererile de înregistrare a denumirilor de origine, a indicațiilor geografice și a specialităților tradiționale garantate (1) Orice decizie privind cererile de înregistrare a denumirilor de origine, a indicațiilor geografice sau a specialităților tradiționale garantate poate fi contestată de către părți în termen de 2 luni de la data recepționării ei sau de către persoanele terțe care dețin informația referitor la înregistrarea în cauză – în termenul cuprins între data emiterii deciziei și data înregistrării acestora. Contestatarea are efect suspensiv. (2) Contestatarea se depune la AGEPI și se soluționează de către Comisia de contestații în conformitate cu regulamentul acesteia, aprobat de Guvern.	Realizat Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de contestații în domeniul proprietății intelectuale și procedura de examinare a contestațiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2009.
Art. 33. Controlul oficial (1) Guvernul desemnează, în corespundere cu legislația în vigoare, autoritățile competente cărora le revine responsabilitatea controalelor oficiale efectuate în scopul verificării conformității cu caietele de sarcini corespunzătoare a produselor cu	Realizat Autoritățile vizate au fost desemnate prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 644/2010</i> cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate și a

denumire de origine protejată, cu indicație geografică protejată și a specialităților tradiționale garantate.	autorităților competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse.
Art. 34. Controlul respectării caietului de sarcini (1) Guvernul desemnează, pentru diferite categorii de produse, autoritățile competente abilitate cu atribuții și responsabilități privind omologarea caietelor de sarcini, definitivarea principiilor generale, aprobarea etapelor și procedurilor de control în scopul asigurării respectării caietelor de sarcini în conformitate cu prevederile prezentei legi.	Realizat Autoritățile vizate au fost desemnate prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 644/2010</i> cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate și a autorităților competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse.
Art. 35. Denumiri, mențiuni și simboluri (1) O denumire de origine sau o indicație geografică protejată în conformitate cu prezenta lege poate fi utilizată doar de către persoanele care dețin dreptul de utilizare a acesteia. (2) Produsele originare din Republica Moldova comercializate sub o denumire protejată în conformitate cu prezenta lege pot fi marcate cu mențiunile „Denumire de origine protejată” sau „Indicație geografică protejată” și/sau cu simbolurile naționale asociate acestora, aprobate de Guvern. (3) Produsele originare din alte țări comercializate sub o denumire de origine protejată sau o indicație geografică protejată în conformitate cu prezenta lege pot fi, de asemenea, marcate conform prevederilor alin.(2). (4) Doar producătorii care respectă caietul de sarcini sînt în drept să facă referință la o specialitate tradițională garantată pe etichete, în publicitate sau în documentele aferente produsului agricol sau alimentar. (5) În cazul când se face referință la o specialitate tradițională garantată pe eticheta produsului agricol sau alimentar fabricat în Republica Moldova, denumirea produsului va fi însoțită de mențiunea „Specialitate tradițională garantată” și/sau de simbolul național asociat acesteia, aprobat de Guvern.	Realizat În vederea elaborării simbolurilor a fost organizat și desfășurat concursul pentru crearea simbolurilor naționale în temeiul <i>Hotărârii Guvernului nr. 485/2011</i> cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru crearea simbolurilor naționale asociate indicațiilor geografice protejate, denumirilor de origine protejate și specialităților tradiționale garantate. Ulterior Parlamentul a adoptat <i>Legea ordinară nr.101/2014</i> pentru aprobarea simbolurilor naționale asociate indicațiilor geografice protejate, denumirilor de origine protejate și specialităților tradiționale garantate, prin care a fost aprobat și <i>Regulamentul privind utilizarea simbolurilor naționale asociate indicațiilor geografice protejate, denumirilor de origine protejate și specialităților tradiționale garantate (anexa nr.2)</i>.
Art. 37. Modificarea caietului de sarcini (1) –(10) ... (11) Cererea de înscriere a modificărilor,	Realizat Secțiunea a 18-a “Modificarea caietului de sarcini”, Capitolul II. “Cererea și

specificată la alin. (1) sau la alin. (10), după caz, se depune la AGEPI. Condițiile de perfectare, de depunere și de examinare a cererii de înscriere a modificărilor se stabilesc în Regulament.	documentele anexate” din Regulament aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2010.
Art. 61. Taxele (1) Depunerea și examinarea cererii de înregistrare a denumirii de origine, a indicației geografice și a specialității tradiționale garantate, înaintarea opoziției, a contestației, înregistrarea denumirii de origine, indicației geografice și specialității tradiționale garantate, precum și efectuarea altor acțiuni cu semnificație juridică ce țin de procedurile de examinare a cererii și de protecția juridică a denumirii de origine, a indicației geografice sau a specialității tradiționale garantate sânt supuse taxelor. (2) Acțiunile pentru care se percepe taxă și cuantumul acesteia se stabilesc de Guvern.	Realizat Hotărârea Guvernului nr. 774/1997 cu privire la nomenclatorul serviciilor cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale.

Informația privind realizarea/nerealizarea acțiunilor

Denumirea legii supuse controlului ex-post juridic	Numărul de acțiuni realizate la momentul elaborării raportului ex-post juridic	Numărul de acțiuni nerealizate la momentul elaborării raportului ex-post juridic	Gradul de realizare a actului normativ, % (nr. de acțiuni realizate *100/nr. total de acțiuni)	Numărul de acțiuni realizate în termenul stabilit de actul normativ	Numărul de acțiuni realizate cu depășirea termenului cu până la 2 ani	Numărul de acțiuni realizate cu depășirea termenului cu mai mult de 2 ani
Legea nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate	14	0	100%	0	13	1

OBIECTIVUL 2: Identificarea existenței unor obstacole de ordin juridic în aplicarea Legii nr. 66/2008.

În procesul executării și implementării Legii nr. 66/2008, nu au existat obstacole de ordin juridic

OBIECTIVUL 3: Verificarea, dacă prevederile Legii nr. 66/2008 au făcut obiectul unor sesizări la Curtea Constituțională.

Legea nr.66/2008, dar și actele normative secundare adoptate nu au făcut obiectul controlului de constituționalitate sau controlului de legalitate

V. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Urmare a efectuării evaluării ex-post juridice se constată că, implementarea cadrului legal a Legii nr.66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate sunt realizate în totalitate. Astfel, în scopul executării prevederilor legii nominalizate au fost elaborate și aprobate Hotărârile de Guvern, Instrucțiunile, ordinile, metodologiile ș.a.

Deși la moment careva restanțe la adoptarea actelor normative necesare pentru executarea și implementarea Legii nr.66/2008 nu au fost identificate, totuși, se impune a fi efectuată o analiză complexă asupra eficienței legii menționate în ansamblu.

Tatiana Malai,
Șef Direcție

